

noget af det forunderligste, man i det hele taget kan høre, at dette bagefter benyttedes som en Bebrejdelse overfor Regeringen. Da vi stod i 1914, var det Landets bestaaende Forsvarsordning, om hvilken vi overhovedet ikke kunde skabe Strid eller føre Forslag frem uden at kaste Partierne ind i den voldsomste Modsætning mod hinanden og kaste Folketing og Landsting ind i den heftigste Strid med hinanden. Er der nogen i denne Sal, der vil gøre sig til Talsmand for, at vi skulde have optaget en saadan politisk Strid, just da Krigen var brudt ud i 1914?

Men, siger det ærede Medlem, blandt disse Foranstaltninger, Ministeriet traf, var der nogle, der gik ud over Lovene. Dertil vil jeg sige dette, at de Foranstaltninger, der blev gennemført af Ministeriet efter Forhandling med Rigsdagen, var Foranstaltninger, som hørte til en naturlig og loyal Udførelse af den Ordning, som var lovmæssig bestaaende, og de Foranstaltninger, der fandt Sted med Hensyn til ganske midlertidige Anlæg ude ved Nordfronten og lige saa de midlertidige Anlæg ved Tunestillingen, var Foranstaltninger, der blev truffet for at undgaa den bitreste Strid i Danmark om Danmarks Militærvæsen. De blev truffet som Følge af de kraftige Agitationsbevægelser, der paa de Tidspunkter ogsaa førtes frem her indenfor Rigsdagen ved mangfoldige Lejligheder, indtil vi gennem et lukket Møde havde gjort Rede for, hvorledes Stillingen var fra vor Side, og derved for nogen Tid bragt denne Bevægelse til Standsning og skabt den Ro om vort Militærvæsen, som paa det Tidspunkt var af den mest afgørende Betydning for Danmarks Stilling udadtil.

Saa sagde det ærede Medlem, at Soldatervittigheden havde døbt forskellige Anlæg ude paa Nordfronten med nogle smukke Navne, knyttede til det nuværende Ministeriums Medlemmer. Jeg tror nu ikke, det er Soldatervittigheden, der har døbt disse Anlæg, som for øvrigt ikke var Forter; nej, jeg tror, at det er disse Agitatorers aldrig trættede Opfindsomhed, der har fundet paa disse Daabsbetegnelser. De har været anvendte atter og atter før, indtil de nu optræder som en Art Argument i det ærede Medlems Fremstilling af disse Forhold.

Nej, alt, hvad der i den Henseende er sket, er kun foretaget ud fra det lovmæssige Grundlag, at man førte den Politik, som var fornøden til at samle Befolkningen under de Vilkaar, som den

danske Befolkning den Gang stod i, og det fandt den Gang ikke blot Tilslutning, men jeg tror, man tør sige, at det fandt omfattende Paaskønnelse fra de politiske Partiers Side, og dette opretholdtes i en rum Tid. Det brast kun, hver Gang man forberedte sig til Valg. Saa kunde Anerkendelse af det naturlige Hensyn, vi havde taget til vore Modstandere, ikke holde dem tilbage fra at drage den Sag agitatorisk frem i det Agitationsarbejde, de udførte overfor politiske Modstandere.

Saa dvælede det ærede Medlem ret indgaaende ved, hvad vi fra vor Side i gamle Dage havde sagt om, hvorledes Stillingen skulde have været i det ene og det andet Tilfælde. Det ærede Medlem omtalte nogle Udtalelser af mig med Hensyn til Bæltspærringen, fremsatte en halv Snæs Aar forud for Krigen. Disse Udtalelser blev den Gang fremsat overfor de da drøftede Planer om at lægge en Række Spærreforter ved Bælterne og indrette os paa et regelmæssigt System derne, som skulde muliggøre en Bæltspærring, altsaa en Fremgangsmaade, der for øvrigt svarer til den, som General Moltke under Forhandlingerne har talt saa meget om og atter og atter ønskede af Danmark. De blev fremsat paa et Tidspunkt, hvor for øvrigt Vilkaarene var vidt forskellige, idet det paa det Tidspunkt var saaledes, at den engelske Flaades Overlegenhed var en saadan, at den vilde have haft Betingelserne for at trænge ind i Østersøen, og den praktiske Betydning deraf var forsvundet fra den Dag, da Styrkeforholdet mellem den engelske og den tyske Flaade var væsentlig forrykket. Dette erkendtes fra vor Side, og i Overensstemmelse dermed tog vi i 1914 Beslutning om at foretage den Spærring, som intet af Partierne, heller ikke vort Parti, havde forudsat i den nærmest foregaaende Tid, men som vi under Indtryk af de Dages Begivenheder ansaa for klog og rigtig, og som Erfaringen ogsaa har vist var klog og rigtig.

Saa dvælede det ærede Medlem ved, at vi skulde have fremsat disse Udtalelser om, hvorledes Kulturen skulde hindre Krigen og alt, hvad dermed stod i Forbindelse, og skildrede det efter den sædvanlige Fremgangsmaade, man atter og atter møder i ærede Partiers Agitation, som om vi havde staaet som nogle naive Mennesker og ikke paa nogen Maade forstod de Farer, som kunde true i Verden, og endda aldrig vilde se Danmarks militære Ordning i Belysning af disse Farer. Hvis det ærede Medlem vil gennemlæse de Artikler